

İstanbul Sözleşmesi ile ilgili Cumhurbaşkanlığı Kararı Yok Hükümdedir, Sözleşme Yürürlüktedir

20 Mart 2021, Cumartesi

Milletin Meclisi'nin oybirliği ile kabul ettiği bir Sözleşme'den bir kişinin iradesi ile çıkılmaz

19 Mart 2021 gününün gece yarısı Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile İstanbul Sözleşmesi'nin "Türkiye Cumhuriyeti bakımından feshedilmesine" karar verildiği açıklandı. Milletin iradesiyle Meclis'te oybirliği ile kabul edilen İstanbul Sözleşmesi'nden Cumhurbaşkanı Kararı ile çıkılmaz. Meclis'in iradesi tek kişiye devredilemez. Mecliste yasa ile kabul edilen ve Anayasa'nın 90. maddesi uyarınca yasaları bile yürürlükten kaldırma özelliği olan temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası sözleşmelerden tek kişilik kararlar ile çıkılmaz. Böylesi bir girişim, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, İşkenceye Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi gibi tüm uluslararası sözleşmelerin ve bu sözleşmelerle güvence altına alınan temel insan haklarının tek kişinin keyfine bırakılması anlamına gelmektedir. Daha da vahimi, hukuk devletinin tamamen ortadan kaldırılması, Meclis'in ve demokrasinin tamamen tasfiyesi anlamına gelmektedir.

On yıl önce İstanbul Sözleşmesi'ni ilk imzalayan ülke olan Türkiye'nin, o gün hükümette olup Sözleşme'ye imza atmakla övünen iktidar partisi, bugün kadınlara vermiş olduğu şiddeti önleme, şiddete maruz kalanları koruma, failleri gerektiği şekilde cezalandırma sözünü yerine getirmekten vazgeçtiğini tüm dünyaya ilan ediyor. Başta eşit yurttaşlık hakkı olmak üzere kadınların insan haklarını tanımadığını, kadına karşı şiddetle mücadele etmeyeceğini, kadınların insan onurunu gözetmeyeceğini söylüyor.

Seçimler için pazarlık malzemesi yaptığınız İstanbul Sözleşmesi'nden de mücadeleden de vazgeçmiyoruz!

İktidar, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve cinskırımaya varan kadın cinayetleriyle mücadelede hayati öneme sahip İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılması yönünde **toplumsal desteğe sahip değil**. Metropoll Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Merkezi tarafından gerçekleştirilen Türkiye'nin Nabzı 2020 Temmuz ayı araştırmasına göre İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesini **onaylamayanların** oranı **yüzde 63.9**, **fikri olmayanların** oranı **yüzde 19**; Sözleşme'den çıkılmasını **açıkça isteyenlerin** oranı ise sadece **yüzde 17 idi**. Kadın hareketinin mücadelesi ile bu oran bir ay sonra **yüzde 7'ye düştü** (Ağustos 2020 Konda).

Küçük oy oranlarına bile muhtaç duruma gelen ve bir avuç marjinalin istemiyle hareket eden iktidar, geçen aylarda Saadet Partisi ile yaptığı görüşmelerde İstanbul

Sözleşmesi'ni siyasi pazarlık konusu yaptı. Kadına şiddetle mücadele edeceğini beyan ettiği İnsan Hakları Eylem Planı'nı açıklarken İstanbul Sözleşmesi'nin adını bir kez bile anmadı. Geçen yıllar içinde Sözleşme'den doğan yükümlülüklerini yerine getirmede. AKP, kadına karşı şiddet ile değil, kadınlar, çocuklar, LGBTİ+'lar ve onların haklarına karşı mücadele ediyor; kazanılmış haklarımızı ortadan kaldırmaya yönelik ısrarlı bir politika izliyor.

Söz konusu Karar, hukuki değil, siyasidir!

Çok taraflı bir uluslararası anlaşma iç hukukta nasıl yürürlüğe girdiyse aynı usul ile geri alınabilir. İç hukuk sürecinin ardından uluslararası hukuk bakımından öngörülen İstanbul Sözleşmesi'nin 80. maddesinde yer alan geri çekilme usulleri de tamamlanmalıdır. **Meclis'te oybirliği ile kabul edilen İstanbul Sözleşmesi'nden Cumhurbaşkanı Kararı ile çıkılamaz. Bu nedenle, Karar geçersizdir ve Türkiye İstanbul Sözleşmesi'ne taraf olmaya devam etmektedir ve Sözleşme'deki yükümlülüklerini yerine getirmek zorundadır.**

İktidar bu Kararıyla, seçim pazarlıklarında elini güçlendirmek için kadınların kazanılmış haklarını ortadan kaldırmak istemektedir. Bu karar ayrıca Türkiye'nin evrensel insan hakları standartlarından kopması, demokrasiyi yadsınması ve eşitlik ilkesi, ayrımcılık yasağı gibi temel ilkelerden vazgeçmesi anlamına gelmektedir. Anayasa'nın parça parça askıya alınarak ortadan kaldırılmasına yönelik olarak bugüne dek atılan en büyük adımlardan biridir. Tüm toplumun temel hak ve özgürlüklerine yöneliktir ve Türkiye'de yaşayan herkesin uluslararası insan hakları sisteminin dışında kalacağı bir sürecin önünü açmıştır.

Meclis Göreve!

Meclis'in en önemli görevlerinden biri de kadına karşı şiddeti ve cinskırma varan kadın cinayetlerini önlemektir. Meclisteki iktidar partileri bu görevi yerine getirmiyor ise, sorumluluk muhalefet partilerine düşmektedir. İktidarın tüm işlevsizleştirme ve devre dışı bırakma politikalarına karşı en azından muhalefet partilerini Meclis'e ve Meclis'te temsil edilen halkın iradesine sahip çıkmaya çağırıyoruz!

İstanbul Sözleşmesi Meclis'te oybirliği ile onaylanmıştır. Ancak toplumsal mutabakatla ve Meclis kararıyla Sözleşme'den çıkılabilir. Bu nedenle tüm muhalefet partisi liderlerini;

- TBMM'de siyasi liderler olarak birlikte, ortak bir basın açıklaması yaparak Sözleşme'ye sahip çıkmaya, Türkiye'yi Sözleşme'den çıkarma girişimlerinin

hukuken geçersiz olduğunu ve Türkiye'nin Sözleşme'ye taraf olmaya devam ettiğini açıklamaya çağırıyoruz.

- Ayrıca, üyelerine, seçmenlerine ve tüm bir topluma Sözleşme'yi anlatmak ve etkin bir biçimde uygulanmasını sağlamak için partiler arası ortak bir çalışma grubu kurarak kadına karşı şiddetle mücadele programı oluşturmalarını ve uygulamalarını talep ediyoruz.

Kadına karşı şiddet ve kadın cinayetlerinin durdurulması için mücadele sadece İstanbul Sözleşmesi'nin siyasi partiler için getirdiği bir yükümlülük değildir. Aynı zamanda 10, 17 ve 41. maddeleri başta olmak üzere Anayasal bir zorunluluktur.

340'ın üzerinde kadın ve LGBTİ+ örgütün ortak platformu olan EŞİK olarak tüm siyasi partileri toplumsal cinsiyete dayalı şiddete ve ayrımcılığa karşı mücadele etmeye çağırıyor, bu konuda gerekli her türlü desteği vermeye hazır olduğumuzu bir kez daha hatırlatıyoruz.

Temel hak ve özgürlüklerini kullanmak, demokratik bir hukuk devletinde eşit, özgür ve şiddetten uzak bir yaşam sürmek isteyen herkesi İstanbul Sözleşmesi'ne sahip çıkmaya çağırıyoruz!

Meclis göreve! Herkes göreve!

Eşit ve Şiddetsiz Bir Yaşam Sürme Hakkımızdan Vazgeçmiyoruz

#AklınızdanBileGeçirmeyin!

İstanbul Sözleşmesi'nden Vazgeçmiyoruz

#İstanbulSözleşmesiYürürlükte

20 Mart 2021

Eşitlik İçin Kadın Platformu-EŞİK

iletisim@esikplatform.net